

Силабус курсу Політичний екстремізм

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Міжнародні та регіональні політичні комунікації»

Рік навчання: III, Семестр: V

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к. політ. н., доц. Томахів Володимир Ярославович

Контактна
інформація

wtomahiv@ukr.net +380673540250

Опис дисципліни

Дисципліна «Політичний екстремізм» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо розуміння природи політичного екстремізму та терору як насильницьких засобів політичної боротьби в процесах політичної діяльності і відносин. Дисципліна орієнтує на розкриття змісту, видів, причини динаміки сучасного політичного екстремізму та тероризму, вміння аналізувати виміри історичних, ідеологічних, соціокультурних та соціально-економічних факторів і причин, які впливають на виникнення та функціонування політичного насилля.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	Тема 1. Політичне насилля.	Знати сутність поняття політичного насилля, екстремізму, особливості категоріального апарату, об'єкту, предмету, методів і вимірів політичного насильства та його видів. Аналізувати концептуальні підходи до дослідження політичного насилля	Поточне опитування
2 / 1	Тема 2 Державне насилля.	Виявляти форми та характер політичного насилля в сучасному світі, проблему взаємозв'язку інституційного та неінституційного насилля. Аналізувати державне насилля та його легітимацію, взаємозв'язок політичного режиму, політичної культури та державно-політичного насилля.	
2 / 1	Тема 3. Екстремізм як суспільно-політичне явище	Знати сутність поняття політичного екстремізму, особливості методів і вимірів політичного екстремізму та його форм. Аналізувати політичну, ідеологічну та соціально-економічну базу екстремізму, особливості правого та лівого	

		екстремізму	
2/ 1	Тема 4. Етнополітичний екстремізм	Аналізувати специфіку етнополітичного екстремізму у просторі етнополітичних конфліктів, які відіграють особливу роль у житті сучасного суспільства. Знати та розуміти міжнародну та державну політику протидії етнополітичного екстремізму.	
2 / 1	Тема 5. Релігійний екстремізм	Знати специфіку релігійного екстремізму в системі функціонування релігії як соціокультурного феномену та його тісного взаємозв'язку з політикою. Аналізувати основні причини виникнення релігійного екстремізму, стадії його розвитку та роль у політичному житті.	
2 / 1	Тема 6. Політичний тероризм та його характерні риси	Розкривати сучасні теоретико-методологічні трактування поняття «політичний тероризм». Аналізувати специфіку політичного тероризму як засобу політичної боротьби. Вміти розмежовувати основні поняття: «політичний екстремізм», «політичний тероризм», «терор», «державний терор», «політичне вбивство», «війна», «партизанська війна» тощо.	
4 / 2	Тема 7. Історичний розвиток тероризму. Тероризм у ХХ столітті.	Знати історію виникнення і діяльності стародавніх терористичних угруповань в політиці, історичну трансформацію суб'єктів, об'єктів, методів, засобів тероризму, його ідеологічну динаміку. Виявляти ідеологічну різноманітність тероризму в ХХст., причини та фактори, що обумовили специфіку тероризму цього періоду	
2/ 2	Тема 8. Ісламістський тероризм	Розуміти проблематику і специфіку розвитку сучасного ісламістського тероризму, причини його виникнення, ідеологічну основу його різних напрямів. Знати основні сучасні ісламістські терористичні організації, розрізняти та аналізувати основні напрями їхньої діяльності, суб'єктів та об'єктів тероризму.	
2 / 2	Тема 9. Тероризм у сучасному світі	Розуміти проблематику і специфіку розвитку сучасного тероризму, в міжнародному політичному процесі та на внутрішньодержавному рівні. Аналізувати сучасні глобалізаційні	

		процеси як стимулюючий фактор міжнародної активності тероризму та появу його нових видів, фінансове забезпечення терористичних організацій.	
2/ 2	Тема 10. Політичний екстремізм та тероризм в Україні .	Знати про історію, історичні форми прояву політичного екстремізму, політичного терору та тероризму в Україні, його особливості, причини. Аналізувати загрози в Україні та заходи запобігання і протидії проявів екстремізму та тероризму.	

Літературні джерела

1. Андреева К. До питання про розмежування понять «терор», «тероризм» та «терористичний акт» / К. Андреева // Азовські правові читання: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Бердянськ, 18–19 квітня 2014 р. Бердянськ: ТОВ «Модем-1», 2014. С. 151–155.
2. Арндт Ханна. О насилии М.: Новое издательство, 2014. 148 с. Пер. с англ. Г.М. Дашевского
3. Екстремізм релігійний / Енциклопедія сучасної України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=18838
4. Канцір В. Аналіз наукових підходів щодо визначення поняття сучасного тероризму / В. Канцір // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. К, 2009. Вип. 80. С. 30–33.
5. Левченко Л. Радикалізм та екстремізм як крайні прояви нонконформної поведінки: загальнотеоретичний аспект / Л. Левченко // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили]. 2009. Т. 110. Вип. 97. С. 77–80.
6. Політичний терор і тероризм в Україні. ХІХ–ХХ ст. Історичні нариси / Д. Архієрейський, О. Бажан, Т. Бикова та ін. Відповід. ред. В. Смолій. – К.: Наук, думка, 2002. – 952 с.
7. Требін М. Феномен тероризму: Розуміння сутності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fil.nlu.edu.ua/article/view/168239>
8. Цебенко О. О. Форми вияву сепаратизму: теоретико-методологічний аспект. Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку : Збірник наукових праць Львів: Львівська політехніка, 2014. Вип. 26. С. 44-51.
9. Шквірук В. Нові форми і методи тероризму в епоху глобалізації / В. Шквірук // Науковий вісник Чернівецького університету. Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. 2013. Вип. 676–677. С. 225–230.
10. Auriel P., Beaud O., Wellman C. (Eds.). The Rule of Crisis: Terrorism, Emergency Legislation and the Rule of Law Springer International Publishing AG, 2018. 254 p
11. Chaliand Gérard, Blin Arnaud. The History of Terrorism: From Antiquity to al Qaeda University of California Press, 2007. 488 p.
12. Laqueur Walter. A History of Terrorism. Routledge, 2017. 292 p.
13. The Trouble with Terror: Liberty, Security, and the Response to Terrorism. Cambridge University Press, 2008. 251 p.
14. Stepanova E. Terrorism in Asymmetrical Conflict. Ideological and Structural Aspects Oxford University Press, 2008. — 200 p.
15. Terrorism in Cyberspace: The Next Generation Columbia University Press, 2015. 309 p.
16. O' Connor T. The Criminology of Terrorism: theories and models // <http://faculty.ncwc.edu/default.htm>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Політичний екстремізм» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
Усне опитування під час заняття (5 тем по 10 балів = 50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів	1.Усне опитування під час заняття (5 тем по 10 балів = 50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів	1. Написання КПІЗ, яке включає вибір теми, складання плану, написання роботи = 70 балів. 2. Захист КПІЗ = 30 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

